

FOLKETINGET

Europaudvalget

Referat af 30. europaudvalgsmøde

Dato: torsdag den 28. april 2022

Tidspunkt: kl. 13.30

Sted: vær. 2-133

Til stede: Jens Joel (S), Anne Paulin (S), Anne Valentina Berthelsen (SF), Anne Sophie Callesen (RV), Kim Valentin (V), Ulla Tørnæs (V) og Katarina Ammitzbøll (KF).

Desuden deltog: Klima-, energi- og forsyningsminister Dan Jørgensen.

Anne Sophie Callesen fungerede som formand under hele mødet.

L Punkt 1. Drøftelse af tidsplan for lovforslag i forbindelse med folkeafstemningen om forsvarsforbeholdet

EUU alm. del (21) – bilag 464 (udkast til tidsplan)

EUU alm. del (21) – bilag 417 (udkast til lovforslagene)

Punktet blev behandlet for lukkede døre.

L Punkt 2. Meddelelser fra formanden

Punktet blev behandlet for lukkede døre.

FO Punkt 3. Forslag om ændring af forordning om foranstaltninger til opretholdelse af gasforsyningssikkerheden og forordning om betingelserne for adgang til naturgas transmissionsnet ("gaslagerforslaget")

– Tidlig forelæggelse

KOM (2022) 0135

KOM (2022) 0135 – bilag 2 (sammenfatning)

EUU alm. del (21) – bilag 472 (kommenteret dagsorden)

Klima-, energi- og forsyningsministeren: Forslaget om opfyldning og certificering af EU's gaslagre forelægges til forhandlingsoplæg.

Gaslagerforslaget blev fremsat den 23. marts. Forventningen er, at Rådet inden for kort tid vil færdigbehandle forslaget med henblik på at starte trilogforhandlingerne med Europa-Parlamentet. Forslaget skal allerede gælde fra i år, og derfor haster det med at få det færdigbehandlet. Europa-Parlamentet har vedtaget forslaget i en hasteprocedure den 7. april 2022. Forslaget har til hensigt at imødekomme nogle af de udfordringer, som den aktuelle geopolitiske situation har skabt for EU's gasforsyningssikkerhed.

Kommissionen har senest givet udtryk for, at den nuværende situation, hvor Gazprom har lukket for forsyning til to EU-lande, viser vigtigheden af forslaget. Kommissionen har således ikke fundet anledning til at genoverveje forslaget.

Konkret indeholder forslaget krav om, at medlemsstater med gaslagre skal sikre, at deres lagre er tilstrækkeligt fyldt forud for fyringssæsonen. Der foreslås et fyldningskrav på 80 pct. pr. 1. november 2022 og minimum 90 pct. pr. 1. november 2023 og årene fremefter.

De europæiske gaslagre er med til at understøtte den europæiske forsyningssikkerhed ved at sikre, at der er gas på lager, når forbruget stiger, eller udbuddet falder. Ikke mindst at der er tilstrækkelig gas til rådighed til de kommende vintre, så borgerne kan få opvarmet huse og sikret vigtig forsyning af bl.a. medicin og fødevarer. Vi må dog også erkende, at en opfyldning af gaslagre med gas fra det europæiske marked vil indebære, at de delvis fyldes med russisk gas. Det anslås, at den russiske gas udgør omkring 25 pct. af gassen i det europæiske gasnet, men det er usikkert, da det ikke opgøres løbende. Vi ville selvfølgelig ønske, at vi kunne undgå russisk gas, men det er ikke muligt at fylde lagrene uden, så længe det ikke er besluttet i EU at lukke for forsyningerne fra Rusland.

En opfyldning af lagrene ligger således i forlængelse af den fælles holdning, der hidtil har været i EU, om ikke at indføre sanktioner mod import af russisk gas. Det har været helt centralt fra dansk side, at EU-landene står sammen i denne situation. Den danske regering ønsker at indføre så hårde sanktioner som Rusland som muligt, og som der kan opnås enighed om i EU. Enigheden i EU er derfor et helt centralt hensyn, og der er bred opbakning blandt EU-landene til Kommissionens forslag. Den tilgang bør vi fra dansk side støtte op om, også for at holde sammen på kredsen.

En opfyldning af lagrene betyder derudover, at medlemslandene gør sig mindre sårbare over for russisk pression, så det stiller også EU stærkest muligt over for Rusland. Opfyldningen af lagrene

skal selvfølgelig i videst muligt omfang ske med biogas og forsyninger fra andre lande, herunder både via gasrør fra andre lande og import af LNG (liquefied natural gas). Dertil kommer, at Danmark står i en mere gunstig situation end andre lande, da vi har adgang til flere alternativer med høj andel af biogas og snarlig adgang til norsk gas via Baltic Pipe allerede fra oktober 2022. I 2023 bliver vi desuden nettoeksportører igen. Så heldigt stillede er mange andre lande dog ikke. Derfor støtter regeringen generelt formålet bag forslaget, da det vil være med til at sikre, at EU har tilstrækkelig gas på lager til de kommende vintre.

FO Regeringen forhandlingsoplæg:

- Regeringen lægger vægt på, at de forslåede mål for fyldningsgraden i EU i 2022 og 2023 fastholdes.
- Regeringen lægger dog samtidig vægt på, at der i udformningen af kravene bør tages hensyn til de enkelte landes forbrug, lagerkapacitet og egenproduktion af gas. Med egenproduktion af gas tænkes også på biogasproduktion, da det er med til at understøtte gasforsyningsikkerheden.
- Forslaget indfører en række delmål for opfyldningen af gaslagrene. Regeringen lægger stor vægt på, at delmålene for lagerfyldningen er vejledende, da det ellers kan blive vanskeligt og dyrt for markedsaktørerne at bruge gaslagrene kommercielt. Obligatoriske delmål reducerer samtidig medlemslandenes fleksibilitet i lageropfyldningen. For Danmark kan det betyde, at gas fra Baltic Pipe i år vil spille en mindre rolle i opfyldningen af de danske lagre, hvorimod gas fra andre kilder i stedet skal bruges til at fylde lagrene op.
- Forslaget indeholder desuden en byrdefordelingsmekanisme, der betyder, at EU-lande uden lagre skal yde noget til de lande, som har lagre. Regeringen lægger stor vægt på, at medlemsstaternes fleksibilitet fastholdes, med hensyn til hvordan aftalerne om byrdefordeling indgås.
- Regeringen lægger desuden stor vægt på, at en eventuel finansiering af byrdefordelingen eller kompensation pålægges lande uden egne gaslagre. Dette er relevant, hvis der i forhandlingerne fremkommer forslag om, at lande med store gaslagre skal kompenseres for krav om opfyldning af lagrene.
- Regeringen er tilfreds med, at EU-landene selv kan vælge, hvordan kravet om lagerfyldning skal efterleves. Regeringen lægger derfor vægt på, at det fortsat skal være op til EU-landene at beslutte, hvilke løsninger de vil anvende til at opfylde fyldningskravet. Regeringen arbejder dog samtidig for at sikre en koordineret EU-indsats, så landene ikke kommer til at modarbejde hinanden hvad angår opkøb af gas og dermed er med til at drive priserne op.
- I lyset af at EU har besluttet at blive uafhængig af russisk gas hurtigst muligt, må krav om høj fyldningsgrad af EU's gaslagre forventes at blive irrelevante inden for en årrække. Derfor lægger regeringen stor vægt på, at forslaget bør indeholde en udløbsklausul, der sikrer, at kravet om lagerfyldning har en afslutningsdato.

- Kommissionen foreslår desuden, at fastsættelsen af krav til fyldningsgraden i EU's gaslagre efter 2023 skal ske ved brug af delegerede retsakter. Regeringen mener ikke, at krav med så stor økonomisk betydning for medlemsstaterne bør fastsættes af Kommissionen alene. Derfor lægger regeringen stor vægt på, at fremtidige krav bør fastsættes med inddragelse af medlemsstaterne ved andre procedurer.
- Endelig lægger regeringen vægt på, at gaslageroperatører skal certificeres. Da den danske forsyningssikkerhed er afhængig af den europæiske forsyningssikkerhed, vil et styrket fokus på den gasrelaterede kritiske infrastruktur i form af certificeringsprocesser være med til at styrke begge dele.

Ulla Tørnæs: Det er rigtig godt, at det er afspejlet i regeringens forhandlingsoplæg, at vi selvfølgelig lægger vægt på, at biogas også tæller med, ikke mindst i lyset af planerne om at øge den danske biogasproduktion.

Hvilken effekt vurderer regeringen, at krav om opfyldning har på priserne her og nu? Opfyldningen skal jo ske inden for de kommende måneder.

Ministeren gjorde meget ud af at understrege EU's beslutning om at udfase russisk gas, og det er vi også fuldstændig enige om i Folketinget. Men jeg synes, at det er mærkeligt, at det ikke afspejles i regeringens forhandlingsoplæg. Jeg så gerne, at det også kom til udtryk på rådsmødet, at det stadig væk er målet, at vi skal være uafhængige af russisk gas. Det kan man ikke læse i regeringens forhandlingsoplæg.

Anne Sophie Callesen: Jeg forstår, at man har behov for at undgå at komme i en situation i efteråret og vinteren, hvor man kan udsætte sig for russisk pression hvad angår gas. Men det er selvfølgelig et meget stort og svært dilemma samtidig at træffe en beslutning om at fylde gaslagrene op – bl.a. med russisk gas. Jeg savner en tydeliggørelse i forhandlingsoplægget af, hvad regeringen vil gøre for, at der dels kommer så få penge som muligt til Putin, dels så meget som muligt grøn, eventuelt norsk gas i rørene, når man lægger op til at kunne støtte Kommissionens forslag.

Det er klart, at det er vigtigt, at vi har sammenhold i Europa også på det område, men jeg synes, at det er en meget svær beslutning og derfor heller ikke helt enkelt at bakke regeringens forhandlingsoplæg op. I forlængelse heraf er jeg meget interesseret i at høre svaret på Ulla Tørnæs' spørgsmål om den langsigtede plan for uafhængighed af russisk gas.

Anne Sophie Callesen: Hvad er ministerens forventning til de øvrige EU-lande i spørgsmålet om, at Putin har lukket for gas til Polen og Bulgarien? Det er klart, at man har en fælles enighed om ikke at betale i rubler, men hvad er forventningen til Ruslands ageren og andre EU-landes position? Jeg håber selvfølgelig, at sammenholdet rækker hele vejen.

Kim Valentin: Det er meget vigtigt også for Venstre, at vi får afklaring i den danske befolkning og om EU's planer. Vi har lagt mærke til, at der lægges stor vægt på en hel del af punkterne i sagen. Vi synes dog, at der også er andet, vi kunne lægge stor vægt på, og derfor har vi en politisk bemærkning.

Venstres holdning er, at der hurtigt skal lægges en plan for, at Danmark hurtigst muligt kommer ud af russisk gas og over på mest muligt grøn gas. Vi synes, at regeringen lægger op til det i sagsfremstillingen, men der er intet konkret i den. Det ville vi gerne have kritiseret noget mere, men vi

synes ikke, at tiden er til at slås om det. Derfor støtter vi forhandlingsoplægget, og så håber vi, at regeringen arbejder mere koncentreret på at få russisk gas ud og grøn gas ind i vores ledninger.

Katarina Ammitzbøll: Hvordan hænger kravet om opfyldning sammen med EU's plan om at udfase to tredjedele af russisk gas? Hvilket scenarie bygger vi hen imod? Hvordan ses de 80 pct. og 90 pct. i forhold til udgangspunktet? Det afhænger jo også meget af, hvor meget der så bliver russisk gas, og hvor meget vi kan supplere. Jeg synes, at det er imponerende at læse om, hvordan Bulgarien er i gang med at finde alternativer til russisk gas. Vi har forhåbentlig også alternativer, så det bliver mindst muligt russisk gas – det kan simpelt hen ikke understreges nok.

Kan ministeren uddybe lidt mere om det tekniske i certificeringen på europæisk plan? Jeg er ikke helt skarp på det og vil gerne forstå det lidt bedre.

Kan solidaritetsprincippet om energi have implikationer for vores egen gasforsyning fra Baltic Pipeline og Tyræfeltet? Vi lægger jo rimelig meget vægt på de to felter lige nu.

Klima-, energi- og forsyningsministeren: Til Katarina Ammitzbøll: Ifølge forslaget lægges der op til, at lagerselskaber skal certificeres på samme måde som transmissionssystemoperatører (TSO'er), f.eks. energinet i Danmark. De certificeres i dag efter det eksisterende gasdirektiv. En certificering skal sikre, at et selskab lever op til krav om unbundling, dvs. krav om, hvilke aktiviteter et reguleret selskab må kontrollere eller have rettigheder over. Den, der udøver kontrol over et transmissionsselskab, skal f.eks. opfylde specifikke krav om hensyn til ledelse, uafhængighed med videre, og den, der ejer eller kontrollerer et transmissionsselskab, må ikke samtidig udøve kontrol eller rettigheder over et produktions- og/eller en handelsvirksomhed. En certificering skal tage højde for enhver risiko for forsyningssikkerheden på nationalt regionalt og/eller EU-plan, som kan skyldes ejerskab, forsyning eller kommercielle relationer hos lageroperatører.

Gaslagre betragtes nu som kritisk infrastruktur i lyset af den geopolitiske udvikling. Derfor er det centralt, at der f.eks. er kontrol med, om tredjelandes ejerskab af lagre inden for EU bliver udøvet på en måde, som harmonerer med EU's målsætninger, og at der i modsat fald er redskaber til at gribe ind. Fra dansk side lægger vi meget vægt på det, og det er næsten umuligt at forestille sig andet, men det er ikke sikkert, at alle landene ser helt ens på det. Der kan være en lidt uheldig sammenblanding af interesser nogle gange, og det vil vi meget gerne undgå, specielt set i lyset af den nye situation.

Ulla Tørnæs, Anne Sophie Callesen og Kim Valentin kommenterer på dilemmaet i, at opfyldning af vores gaslagre på den ene side er godt, fordi vi får bedre mulighed for at sikre, at gaskunderne i Europa ikke skal fryse, at ingen virksomheder skal lukke deres produktion ned, og samfundskritiske funktioner ikke kan blive truet. Vi har også den positive effekt, at jo større gaslagre vi har, jo mindre er Putins trussel om at lukke for gassen værd for ham.

Men den anden side af dilemmaet er, at det europæiske gasnet hænger sammen i et frit marked med helt fysiske strukturer, der gør, at vi er forbundne, og man kan ikke adskille det ene gasmolekyle fra det andet i rørene. Derfor er det et paradoks, at en del af den gas, vi kommer til at fylde i lagrene, vil være russisk. Hvor stor andelen vil blive på europæisk plan, er vanskeligt at sige, for vi ikke ved, præcis hvor stor andelen af russisk gas er lige nu, men det er formentlig omkring 25 pct. Heldigvis er de fleste lande ligesom Danmark i gang med at finde alternativer. Nogle steder er

det LNG, andre steder er det at udnytte rørledninger til tredjelande bedre. For Danmarks vedkommende er det en blanding af mange ting. Først og fremmest vil vi næste år være hjulpet af, at vi bliver nettoeksportører af gas, fordi Tyræfeltet genåbner. Det hjælper os ganske vist ikke i år, og selv i den situation er man ikke automatisk fri for russisk gas, fordi markedet hænger sammen. Men flowet af gas fra Danmark vil nok gøre, at vi de facto vil være det, og vi vil i hvert fald være det hvis man betragter det på et metaniveau, fordi vi producerer mere, end vi bruger. Dertil kommer Baltic Pipe, hvor der formentlig vil være en overkapacitet i forhold til det, der er afsat til Polen på omkring 20 pct., hvilket indgår i det fælles europæiske marked, og hvor vi fra dansk side arbejder på at kunne aftage noget af den gas. Dertil kommer, at vi øger vores biogasproduktion, som allerede nu er omkring 25 pct. af vores gas, hvilket er en meget høj procentdel sammenlignet med andre lande. Den kan blive endnu højere, og vi forhandler netop om, hvordan vi kan tilvejebringe den forøgelse.

Flere efterlyser også en reference til konkrete planer. Jeg kunne godt have skrevet »Danmark kan mere II« ind i forhandlingsoplægget, for det er regeringens bud på, hvad vi gør. Det forhandler vi om i øjeblikket. Jeg vil også godt benytte lejligheden til at kvittere for den positive modtagelse, det har fået fra alle partier. Der er selvfølgelig forskellige idéer til finansiering og virkemidler. En af grundene til, at jeg ikke kan blive så konkret nu, er, at f.eks. Radikale Venstre og Venstre ikke er enige i forhandlingslokalet. Det er helt fair – jeg synes faktisk, at forhandlingerne egentlig mere har karakter af en god faglig debat om, hvordan vi løser et fælles problem, end egentlige politiske interesser, der brydes.

Danmark har omkring 400.000 husstande med gasfyr. Derfor skal så mange som muligt i første omgang over på fjernvarme, hvis det overhovedet kan lade sig gøre. Der er forskellige tiltag til at opnå det, en blanding af anderledes regulering, samarbejde med kommuner om bedre planlægning og økonomiske subsidier. Der vil være en række husstande, som af den ene eller den anden årsag ikke vil være i stand til at få fjernvarme, og der er individuelle varmepumper nok det bedste bud på et alternativ. Der har vi også forskellige muligheder for at gøre det mere attraktivt, og vi har allerede afsat over 4 mia. kr. til energirenoveringer, hvoraf en stor netop går til at udskifte olie- og gasfyr.

Nogle partier har argumenteret for, at der ikke må være en restgruppe, og at man simpelt hen skal lukke for gassen på et tidspunkt. Andre partier herunder regeringen har sagt, at vi nok vil komme til at stå med en restgruppe, og at det vil være for indgribende for nogle mennesker, som faktisk ikke har praktiske muligheder for at undvære gas. Der vil vi i stedet hellere sige, at den gas, der skal være, skal være biogas. Men jeg synes, at der er legitime argumenter på begge sider af diskussionen, så vi må se, hvor vi ender. Forhandlingerne er i gang, og jeg forventer, at vi får en aftale, i hvert fald inden sommer, men forhåbentlig også inden alt for længe.

Vores skattereform er knyttet til det samt vores udspil om at udbygge vedvarende energi, for elektrificering følger også med, og den skal selvfølgelig bygge på vedvarende energi. Derfor er der behov for massiv udbygning af vores vedvarende energi både på land og til havs. Specielt for den del, der er på land, kan vi nok også imødegå nogle gode politiske diskussioner, så det kan heller ikke skrives så konkret i et forhandlingsoplæg. Vi er heller ikke her helt enige om, hvordan vi skal gøre det, men vi er helt sikkert enige om ambitionen, og det er et rigtig godt udgangspunkt – mon ikke vi finder hinanden, som vi plejer på de områder.

Ulla Tørnæs spørger, hvad det vil betyde for priserne. Der findes ikke konsoliderede tal for det, fordi mange faktorer spiller ind. Den måske væsentligste er, i hvor stor grad det bliver muligt at finde alternative kilder. Graden af fleksibilitet, vi får mulighed for at få, er også en faktor. Hvis Danmark f.eks. ikke kan få lov at vente på, at første led af Baltic Pipe bliver færdig, men skal gøre noget før på grund af en stram tidsplan, så kan det fordyre processen meget mere, end hvad der er fair og ordentligt. Desuden er decentralitet hvad angår biogasforsyningerne osv. meget vigtigt for Danmark. Der er derfor en række forhold, som selvfølgelig er væsentlige for, at det er praktisk gennemførligt i de enkelte lande, men som også har indflydelse på prisen.

Endelig er det ubekendte i meget høj grad også er, hvad Putin gør fremover. Det er lidt et paradoks, at vi diskuterer, hvad vi skal gøre i Danmark, hvis der bliver lukket for gassen, men at en sådan situation kan opstå ud fra to i virkeligheden helt modsatte situationer – den ene, hvor Putin lukker som et våben mod os, den anden, hvor vi lukker som et våben mod ham. For ministeriets forberedelser gør det ikke den store forskel, om det er den eller den anden årsag, hvis vi ikke kan få gas. Det er en meget vanskelig øvelse, for selv hvis der bliver lukket for gassen fra Rusland, er det ikke al gas til Europa, der bliver lukket for. Så er det omkring 25 pct. af den gas. Alle landene er forpligtede til at se på, hvordan man kan håndtere sådan en situation både ved at udvise solidaritet og benytte den mekanisme, der findes, men også ved at have alternativer på plads.

Det har tidligere været diskuteret, hvad der er fornuftigt at gøre i Danmark med hensyn til nødplaner, og sådan en har vi på plads. Det betyder ikke, at det ikke vil være en ganske alvorlig situation, hvis vi kommer til at stå der – det vil det. Men det er dog betryggende at vide, at vi vil være forberedte, og at det ikke fra den ene dag til den anden vil betyde, at der er mennesker i Danmark, der skal fryse, eller virksomheder, der skal lukke ned. Vi er ganske godt rustet til at kunne klare os, endda noget tid. Hvis gassen lukkede helt, ville vi kunne klare os i 95 dage med det nuværende niveau. Læg dertil, at vi nu bevæger os ind i en situation, hvor fyringssæsonen stopper, vi fylder lagrene op, og vi har været i dialog med alle de virksomheder, det vil berøre, hvis vi skal sætte en nødplan i værk. Vi har set helt konkret på hvad der kunne findes af alternativer fra virksomhed til virksomhed. F.eks. kan en virksomhed have mulighed for at bruge en energiform, som vi normalt nok ikke vil tillade, at de gik tilbage til f.eks. kul, fordi det er dårligere for klimaet. Det kan vi måske tillade i en nødsituation, hvor alternativet enten er, at mennesker fryser, eller at produktion lukkes ned. Der ville selvfølgelig være tale om en dispensation og ikke være en varig løsning.

Vi har ikke fået dagsordenen for rådsmødet endnu, men den danske tilgang vil være, at vi bliver nødt til at stå skulder ved skulder over for Putin. Når han piller ved vores energiforsyning, er det noget af det allermest alvorlige for de lande, det rammer hårdt. Polen er f.eks. rimeligt hårdt spændt for i forvejen i disse måneder med flere millioner flygtninge, og hvad de ellers er udsat for. Nu skal de så også tumle med et energiforsyningssikkerhedsproblem. Derfor er jeg glad for den forståelse, som jeg hører jer udtrykke, for vi skal træffe en beslutning. Det nemmeste ved dilemmaer vil være ikke at træffe beslutningen, men det er ikke rigtigt en mulighed her, og jeg synes heller ikke, at det vil harmonere godt med den tilgang, Danmark har haft, siden krisen brød ud. Vi er blandt dem, der går forrest, og vi er blandt dem, der insisterer allermest og med klare stemme på sammenhold. Derfor ville det være meget trist og uheldigt, hvis vi skulle være imod forslaget, som der også er bred opbakning til fra de andre lande.

Jeg er helt sikker på, at man i alle hovedstæder i Europa har præcis de samme diskussioner i disse dage, som vi har her. Mine kollegaer fra de andre europæiske lande kan også godt se dilemmaerne. Vi skylder at huske på, at den situation, som måske kan synes overkommelig for Danmark, er langt værre for mange andre lande, som har langt større udfordringer, og derfor ville jeg godt nok være ked af, hvis jeg ikke kunne få mandat til at sige, at Danmark godt kan bakke op. Selvfølgelig vil vi i forhandlingerne gøre opmærksom på alle de tilføjelser, forbehold, påpejninger af dilemmaer og danske positioner, som følger med. Men på bundlinjen vil vi være solidariske og understrege enighed. Det er meget vigtigt, at det ikke på nogen måde udadtil i verden kan tolkes sådan, at der rystes på hånden i Danmark, og dermed er der i Europa nogle, der ryster på hånden. Det vil blive set som at give Rusland og Putin en stærkere position i forhold til os. Også hvis ikke vi har fyldt lagrene mere op, end de er i dag.

Kim Valentin: Jeg synes, at »Danmark kan mere II« er meget lidt konkret. Derfor har vi ikke kunnet finde noget, som vi har kunnet læne os op ad, og det er derfor vi spørger. Jeg ved godt, at der bliver forhandlet, men man kunne måske forvente, at der havde været mere på det her tidspunkt, for samtalen er ikke dukket op i går. Vi har rimelig længe talt om russisk gas og grøn gas i den ramme, som krigen i Ukraine har været.

Hvem udstikker delmål for, hvor mange procent der skal være i lagrene – er det EU eller f.eks. Energistyrelsen i Danmark? Jeg går ud fra, at det hele tiden skal revideres. Hvilke lande har ikke gaslagre i dag i Europa? I høringssvarene er der bemærkninger omkring, at der ikke rigtig er incitament til at lagre på grund af økonomien, der bliver dårligere. Man har prøvet at tage højde for det, men hvordan vil ministeren indtænke bemærkningerne fra DI og Green Power Denmark, når forhandlingen kører?

Katarina Ammitzbøll: Jeg er spændt på at høre, hvilken betydning det vil have for nogle af landenes økonomi, når der skal komme så voldsomt opkøb af gas nu. Mange af landene er meget presede økonomisk lige nu. Vil man forvente, at der skal gives EU-bidrag til lande, hvis de ikke har råd til at fylde deres gaslagre op med de priser, der er nu? Hvordan forholder vi os, hvis man skal betale for, at der skal købes gas?

Ministeren sagde, at regeringen lægger vægt på certificering. Hvorfor ikke stor vægt? Da jeg fik uddybningen af certificeringen, lød det som noget, Danmark lægger ret meget vægt på.

Det Konservative Folkeparti bakker op om forhandlingsoplægget. Det er komplekst, og der er fordele og ulemper ved det. Vi står i en svær situation, men det er også her, vi må stå sammen og ride gennem bølgerne bedst muligt.

Anne Sophie Callesen: Jeg er med på, at der er forhandlinger om, hvordan Danmark bliver uafhængig af russisk gas. Men hvad vil regeringen gøre for, at Europa og EU både bliver uafhængige af russisk gas på sigt og sikre, at gassen, der skal opfyldes nu, så vidt muligt ikke bliver russisk, men i stedet grøn gas og gas fra andre lande? Helt konkret kunne det være en mulighed at købe mere gas fra andre lande. Det vil helt sikkert være dyrere, men spørgsmålet er også, hvilken pris vi vil betale for ikke at give endnu flere penge til Putin, mens Rusland er i krig mod et europæisk land.

Jeg fik ikke svar på mit spørgsmål om, hvordan reaktionen er på, at Rusland ikke længere vil levere gas til nogle europæiske lande. Ungarn har meldt ud, at de har tænkt sig at betale i rubler. Jeg

er med på, at noget af det nok er udenrigsministerens ressort, men jeg er stadig interesseret i at høre, hvordan regeringen vil forholde sig? Jeg går ud fra, at det er klima-, energi- og forsyningsministeren, der tager til mødet, så hvad vil regeringen gøre for at sikre, at alle europæiske lande overholder de vedtagne sanktioner og for at sikre, at vi reelt står sammen? Hvis først det sammenhold brydes ned, og nogen betaler i rubler, så er det meget alvorligt både for sammenholdet generelt, men også for sammenholdet om modstanden mod Putins krigsmaskine.

Jeg håber, at ministeren vil svare på, hvad regeringen vil gøre, hvad angår EU-sporet på uafhængighed og muligheden for at købe gas andre steder. Jeg vil ikke bagatellisere de forhandlinger, der foregår om dansk uafhængighed, men jeg regner med, at ministeren også vil påtale og komme med konkrete konstruktive forslag til, hvad man ellers kan gøre på EU-niveau. Så kan Radikale Venstre også godt bakke op om forhandlingsoplægget, selv om det indholdsmæssigt er svært og dilemmafyldt.

Ulla Tørnæs: Jeg er selvfølgelig fuldstændig enig i Kim Valentins overordnede betragtninger, men jeg savner en stærkere tilkendegivelse fra regeringens side om udfasning af russisk gas. Jeg synes, at det er ærgerligt, at regeringen ikke benytter lejligheden til at understrege, at målet selvfølgelig er at frigøre os fra russisk gas. Jeg ser to steder i forhandlingsoplægget, hvor man udmærket kunne indskrive det. Man kunne tilføje: »men at det så vidt muligt ikke skal komme fra russisk gas.« i enten den tredjesidste eller fjerdesidste dot i forhandlingsoplægget. Vi ville tage rigtig positivt imod det, hvis regeringen ville være lidt stærkere i sin markering af, at vi er enige om det fælles mål både i Danmark, men også på EU-plan. Ellers håber jeg, at ministeren i det mindste benytter lejligheden til mundtligt at tilkendegive på den danske regeringens vegne, at det overordnede mål selvfølgelig er, at vi frigør os fra Putins gas.

Anne Sophie Callesen: Radikale Venstre bakker varmt op om den tilføjelse.

Klima-, energi- og forsyningsministeren: Til Ulla Tørnæs og Anne Sophie Callesen: Vi kan sagtens indskrive tilføjelsen eller i hvert fald noget i den stil, og jeg tager alt til mig I har sagt. Jeg tror simpelt hen ikke, at der findes nogen i Bruxelles, som ikke allerede inden, Putin gik ind i Ukraine, havde en ret klar opfattelse af, hvor Danmark stod, hvad angår udfasning af naturgas. Venstre ønsker, at investering i naturgas skal karakteriseres som grønne investeringer, men det er ikke regeringens holdning. Det er ikke så nemt at udtrykke sig diplomatisk på en måde, som alle i Europaudvalget kan bakke op om, lige nøjagtig når det handler om at udfase gas, fordi regeringen faktisk ønsker at gå længere end f.eks. Venstre. Venstre kan ikke mene, at regeringen ikke gør nok for at udfase russisk gas, når situationen forholder sig lige modsat. Der kan være legitime argumenter på Venstres side, men det gør det ikke nemmere at komme af med gas, når det i taksonomien bliver betragtet som grønne investeringer.

Med hensyn til hvor meget information udvalget har, om hvad vi vil gøre både i Danmark og i Europa, stiller vi os til rådighed hele tiden, og vi holder virkelig mange, virkelig lange briefinger om det. Så sent som i går var udvalget inviteret til en briefing i 2 timer, hvor vi gennemgik fit for 55-pakken, hvis formål er at blive fri for fossiler, og nogle af jer var der. Jeg ved godt, at vi startede kl. 7 og fred med det, hvis man havde andre forpligtelser osv., men vi strækker os meget langt. Vi kan også godt starte kl. 6 for min skyld, hvis udvalget vil have 3 timer i stedet for 2. Det er en lille smule demoraliserende, efter at mine folk skulle op kl. 5:30 for at nå på arbejde til en 2 timer lang briefing at

blive kritiseret for, at udvalget ikke kan få at vide, hvad regeringen mener. Vi lægger os virkelig i selen. Hvis udvalget vil vide mere om noget, så sig det i stedet for at vente til gennemgangen af forhandlingsoplægget. Jeg har aldrig sagt nej til at tage et møde med udvalget om, hvad regeringen mener eller hjælp til at forstå tingene.

Det samme gør sig gældende med »Danmark kan mere II«. Jeg vil meget gerne indkalde Europaudvalget til briefing om det, men alle partierne har haft repræsentanter siddende i to møder, hvor vi har gennemgået det hele meget detaljeret. Partierne er i gang med at stille spørgsmål, vi er i gang med at svare på dem, og vi mødes igen allerede i morgen. Jeg kan ikke sige, hvor forhandlinger ender, men jeg synes, at de er ganske godt på vej.

Et af de steder, hvor vi ikke kan sige så meget om detaljer, er den REPowerEU-pakke, der skulle komme den 18. maj 2022. Det er nok ikke helt passende, at jeg kommer med en uformel briefing om, hvad vi tror, der kommer i den, nu, men vi har selvfølgelig også ører på gangene i bl.a. Kommissionen, og det inviterer vi også gerne til briefing om.

Kim Valentin spurgte, hvor meget lagerkapacitet der er i EU. Der er i dag lagre i 18 medlemsstater, og den samlede kapacitet svarer ca. til 27 pct. af det årlige gasforbrug i EU. Det betyder også, at der vil være lande uden lagre, som kan få brug for at få gas fra et lager, og derfor har vi de forskellige solidaritetsmekanismer i EU, hvor Danmark selvfølgelig også er omfattet. Det er både rimeligt og godt. Hvis der opstår en nødsituation, skal det ikke bare være markedet, der afgør tingene, eller hvilke lande der tilfældigvis har en mulighed for at gøre noget, som andre lande måske ikke har haft mulighed for. Derfor tror jeg egentlig, at vi alle sammen skal være glade for, at der er den ordening. Men det er nok også meget rimeligt, at lande uden lagerkapacitet bidrager, og derfor er der lagt op til en form for byrdefordeling.

Til Katarina Ammitzbøll: Jeg har ikke hørt om lande, der presser på for, at EU skal dække udgifterne til at fylde lagrene. Tværtimod tror jeg, at de fleste egentlig ser det som noget godt, selv om det bliver dyrt, for landene vil gerne have det. Det er også baggrunden for min indledende appel, og uanset at jeg klart anerkender de dilemmaer, der ligger i det, skal vi nok se på det lidt som en forespørgsel fra en række lande om hjælp. Der er ret mange lande uden lagre, som er afhængige af, at os med lagre fylder dem. Det vil ikke blive betragtet som særlig solidarisk, hvis vi siger, at vi ikke vil fylde lagrene, som de også er afhængige af, på grund af dilemmaerne. Det er naturligvis ikke for at negligere dilemmaerne, som jeg selv er enig i, men for at tegne det billede, som jeg helt åbent og ærligt mener, er det billede, der tegner sig i EU.

Til Anne Sophie Callesen: Der er en ret unik situation lige nu, hvor vi faktisk står sammen, og hvor der virkelig er en solidaritetsfølelse, som jeg i hvert fald ikke har oplevet tilsvarende. Selv Ungarn har stemt for sanktionspakkerne. Det er rigtigt, at Ungarn – heldigvis som det eneste land – har sagt, at de vil overveje at betale med rubler. Men det er klart, at selv ét land, der gør det, er et problem for de fælles sanktioner. Jeg er ikke i stand til at svare på, hvad EU kan gøre ved det, og det kunne også være en god diskussion at tage med udenrigsministeren. Jeg vil dog gerne sige, at for den danske regering er der ikke nogen tvivl om, at vi ikke ser ukritisk på det, når nogle lande begynder at vakle i geledderne. Vi er klart blandt de hårdeste i vores retorik over for den form for adfærd, og vi er også klart blandt dem, der i alle i fora, hvor det kan lade sig gøre, taler dunder imod den form for adfærd.

Nogle vil argumentere for, at det Rusland gør, i virkeligheden bare er noget teknik, der har at gøre med betaling, og derfor er det ikke en omgåelse af sanktionerne. Men vi er afhængige af, at vi har en fælles fortolkning af, hvad der er regler, og hvad der er teknik i EU, og eftersom Kommissionen tydeligt har sagt, at det er at omgå sanktionerne, bakker vi hundrede procent op om det fra dansk side. Kan det så betyde, at flere lande kan komme i en uheldig situation, der minder om den Polen og Bulgarien er i? Det skal man kunne spå for at kunne sige med sikkerhed, men vi bliver vi nødt til at forberede os på alle alternativer. At Putin lukker for gassen, er desværre ikke et helt usandsynligt alternativ, al den stund at han har truet med det. Der forfalder forskellige betalingsrater i den nærmeste fremtid, og så må vi se, hvad der sker.

Alle kigger mest på Tyskland, for de får en meget stor del af deres gasforbrug fra Rusland, også via den ledning, der går gennem Polen. Nu går strømmen den anden vej, men de får f.eks. på Nordstream 1. Bliver den lukket, er vi i en meget alvorlig situation for Europa, og så er det klart, at vi nærmer os den situation, hvor de forskellige nødforanstaltninger kan træde i kraft.

Anne Sophie Callesen: Jeg vil gerne knytte en bemærkning til ministerens utilfredshed med ønsket om uddybning af, hvad regeringen konkret vil gøre. Det er meget fornemt, at der bliver inviteret til briefinger, men der kan være en selvstændig pointe i at ønske at forankre noget af debatten i Folketinget og i Europaudvalget. Alene det, at vi har en række andre forpligtelser, som ministeren også selv er inde på, gør jo, at det kalendermæssigt er mest hensigtsmæssigt, at det foregår, når vi forvejen er samlet i udvalget. Men også at vi har mulighed for at have en debat, hvor offentligheden kan se med, og briefingerne i stedet bliver et supplement. Det er desuden fuldstændig almindelig praksis, at der selvfølgelig er spørgsmål, når man forelægger en sag til forhandlingsoplæg, og hvis man ikke synes, at det fremgår tydeligt nok i dette tilfælde, hvordan regeringen konkret vil arbejde på europæisk plan for, at vi gør os uafhængige af russisk gas.

Ulla Tørnæs: Jeg startede med at sige, at jeg fuldt ud er dækket ind af Kim Valentins bemærkninger som ordfører om selve forhandlingsoplægget. Som opfølgning på ministerens stikpiller, så deltog jeg i den fremragende briefing, der var i går morges, også selv om det var kl. 7 om morgenen. Mange tak for, at ministeren og ministerens embedsmænd stillede sig til rådighed. Det var meget nyttigt og meget værdifuldt. Jeg synes, at det er lidt ærgerligt, hvis vi taler os væk fra hinanden på et emne, hvor jeg egentlig oplever at vi er enige. Jeg synes som sagt selv, at jeg kom med et udmærket forslag, som jeg lyttede mig til kunne samle opbakning. Det var simpelt hen bare en opfordring til, at ministeren tager notits af det i al venskabelighed.

Katarina Ammitzbøll: Jeg er ikke helt sikker på, om jeg fik svar på spørgsmålet om certificeringen og stor vægt.

Desuden vil jeg også bakke op om Venstres gode forslag om, at vi hele tiden understreger, at vi skal være fri for russisk gas.

Klima-, energi- og forsyningsministeren: Til Katarina Ammitzbøll: Styrken af vægtene er et prioriteringsspørgsmål. Vi har seks hensyn, vi lægger stor vægt på, og tre, vi lægger vægt på. Man kan godt sige, at man lægger stor vægt på alt, men hvad gør man så reelt i forhandlingen? Det kommer også til at afhænge af selve forhandlingssituationen, og hvor konflikterne spidser til. Men det er en vigtig ting for Danmark.

Jeg er enig med Ulla Tørnæs i, at vi ikke skal tale os væk fra hinanden. Når jeg reagerede, som jeg gjorde, var det kun fordi jeg omvendt følte, at vi har gjort en stor indsats, og fordi jeg har været meget tidligt oppe mange morgener. Vi strækker os virkelig meget langt, og denne sag er anderledes end så mange andre sager.

Jeg er helt med Anne Sophie Callesen i, at det er meget normalt, at man fremlægger strategien for, hvad man vil gøre, men Fit for 55 er så omfattende, at det ville tage 1 time at fremlægge hvert punkt, hvis vi opdelte det i 10 punkter. Det er det største, siden det indre marked, så jeg tænker, at der er en vis forståelse for, at jeg ikke helt går i detaljer. Men jeg vil gerne imødekomme, at jeg sagtens kunne have knyttet et par bemærkninger til, at det bl.a. er via Fit for 55-pakken og »Danmark kan mere II«, der uddyber, hvad vi konkret vil gøre – så havde vi måske ikke talt forbi hinanden.

Den fungerende formand: Jeg kan konkludere, at der ikke er flertal imod regeringens forhandlingsoplæg, idet ingen har ytret sig imod det.

Punkt 4. Ekstraordinært energirådsmøde den 2. maj 2022 om den seneste udvikling på energiområdet (russisk afbrydelse af gas til EU-lande)

Klima-, energi- og forsyningsministeren: Det franske formandskab har sent i går aftes den 27. april indkaldt til et ekstraordinært energirådsmøde mandag den 2. maj 2022. Emnet for rådsmødet er den seneste udvikling på energiområdet, hvor Rusland har afbrudt gasforsyningerne til Polen og Bulgarien. Det har ikke været muligt at sende et notat til udvalget om rådsmødet, da vi først fik meldingen i går. Jeg nævner dog sagen til orientering og drøfter gerne situationen med jer.

Afbrydelsen af gasleverancerne til Polen og Bulgarien hænger sammen med Ruslands uretmæssige krav om, at levering af gas til europæiske virksomheder skal afregnes i rubler. Der er bred enighed i EU om at afvise det krav. Rusland har stillet krav om oprettelsen af mindst to bankkonti i Gazprombank, der kan sikre veksling af euro og dollar til rubler. Denne mekanisme kan betyde, at europæiske virksomheder først er frigjort fra deres betalingsforpligtelser, når Gazprom har modtaget betalingen for gasleverancer i rubler. En mekanisme som Kommissionen har vurderet til at være i konflikt med EU's vedtagne sanktioner over for Rusland og den russiske centralbank.

Den aktuelle situation om Polen og Bulgarien påvirker ikke den danske forsyningssikkerhed her og nu. Vi har også en nødplan, hvis det danske gassystem presses. De danske gaslagre kan sammen med biogasproduktionen dække det danske forbrug i en længere periode. Lige nu er der gas på lager til at forsyne alle danske og svenske gasforbrugere i cirka 95 dage. Gazproms udmelding om, at de ikke længere vil levere til de polske og bulgarske selskaber betyder, at der alt andet lige er mindre gas på det europæiske gasmarked. Det ser vi allerede nu på priserne. Hvad det betyder for priserne på længere sigt, afhænger af, om andre leverandører såsom USA eller Qatar kan øge deres eksport til Europa.

Mødet sluttede kl. 15.00.